

Opprop: bedre tilgang til prevensjon for de under 16

Gjennom statens bidragsordning får unge mellom 16 og 20 år økonomisk støtte til prevensjon, og får dermed gratis eller billigere prevensjon.

Er du under 16 år og trenger prevensjon, må du betale full pris.

I 2016 fikk helsesøstre og jordmødre utvidet forskrivningsrett. Det betyr at helsesøstre og jordmødre i skolehelsetjenesten og på helsestasjon for ungdom kan veilede og skrive ut prevensjon til ungdom over 16, men ikke til de som er yngre.

Er du under 16 år og trenger prevensjon, må du få resept fra lege. På landsbasis utgjør legestillinger under to prosent av årsverkene ved skolehelsetjenesten i ungdoms- og videregående skoler. Under 20 prosent av årsverkene ved helsestasjoner for ungdom er leger.ⁱ Leger er altså ikke spesielt lett tilgjengelig verken gjennom skolehelsetjeneste eller helsestasjon for ungdom.

I regjeringens strategi for ungdomshelse står det at norsk ungdom generelt har god seksuell helse og at prevensjonsmetoder og helsepersonell er «lett tilgjengelig på unges premisser».

Vi mener at dette ikke stemmer. Vi mener at prevensjon ikke er lett tilgjengelig for unge under 16 år når de må betale full pris for prevensjon, og når leger, som eneste yrkesgruppe som kan foreskrive prevensjon til denne gruppen, i liten grad er tilgjengelig gjennom helsetilbud til ungdom.

Videre heter det at unges «tilgang til informasjon og veiledning i et miljø som har aksept for unges seksuelle utforskning» er avgjørende for at ungdom skal kunne «definere en positiv og trygg seksuell identitet».

Burde ikke dette gjelde for alle unge, også de under 16 år?

Er du under 16 år er du ekstra sårbar for en ikke-planlagt graviditet. Er du under 16 år og har sex er det en fordel at du snakker med helsepersonell om dette, både for å finne den typen beskyttelse som passer best for deg, men også for å snakke med noen om relasjonen du har til den du har sex med. Å inkludere ungdom under 16 i bidragsordningen gir unge et incentiv til å oppsøke helsepersonell. En slik inkludering vil kunne gi en mulighet for å snakke med helsepersonell, og lufte problemstillinger knyttet til misbruk eller ufrivillighet i relasjonen.

Antallet jenter under 16 år som får skrevet ut resept for prevensjon er svært lavt. Ifølge beregninger fra Helsedirektoratet utført i 2009, vil det å inkludere unge under 16 år i den eksisterende bidragsordningen koste i underkant av to millioner kroner.

Å fjerne aldersgrensen på 16 år fra bidragsordningen vil gi flere unge muligheten til å beskytte seg mot uønsket graviditet. Det vil også gjøre at helsepersonell kommer lettere i kontakt med de unge som er seksuelt aktive. Slike lavterskelmøter åpner for å snakke om beskyttelse mot seksuelt overførbare infeksjoner, samt avdekke eventuelle relasjoner der det forekommer ufrivillighet eller misbruk.

Vi oppfordrer til å inkludere de under 16 i statens bidragsordning for prevensjon nå!

krfu

grønn
ungdom

 RØD
UNGDOM

 UNGE
VENSTRE

 AUF

 Senterungdommen

 SU
sosialistisk
ungdom

 UNGE HØYRE

Amathea

 DEN NORSKE
JORDMORFORENING

 LANDSGRUPPEN AV
HELSEØSTRE NSF

SEXOPOLITIKK
Foreningen for seksuell og reprodktiv helse og rettigheter

 Sex og samfunn

ⁱ Kartlegging av årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten, Helsedirektoratet 2016

<https://helsedirektoratet.no/Lists/Publikasjoner/Attachments/1239/Kartlegging%20av%20%C3%A5rsverk%20i%20helsestasjons-%20og%20skolehelsetjenesten.pdf>